Aan ambtenaren die door hen van hun ambt worden ontheven, komt ten opzichte van andere in aanmerking komende ambtenaren, geen enkele voorrang toe. Zij moeten evenwel behoorlijk in staat worden gesteld voor hun belangen op te komen.

In zaak 131/82,

E. ANGELINI, voormalig ambtenaar van de Commissie van de Europese Gemeenschappen, wonende te Brussel, Floridalaan 111, 1120 Brussel, vertegenwoordigd door E. Lebrun, advocaat te Brussel, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg bij de advocaat T. Biever, aldaar gevestigd, 83, Boulevard Grande-Duchesse-Charlotte,

verzoeker,

tegen

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN, vertegenwoordigd door B. Paulin, juridisch hoofdadviseur, als gemachtigde, bijgestaan door R. Andersen, advocaat te Brussel, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg, Bâtiment Jean Monnet, Kirchberg, bij O. Montalto, lid van de juridische dienst,

verweerster,

betreffende nietigverklaring van de besluiten waarbij verweerster hem van zijn ambt heeft ontheven en hem niet op een andere post heeft tewerkgesteld,

wijst

HET HOF VAN JUSTITIE (Derde kamer),

samengesteld als volgt: U. Everling, kamerpresident, Mackenzie Stuart en Y. Galmot, rechters,

advocaat-generaal: G. F. Mancini
griffier: J. A. Pompe, adjunct-griffier

het navolgende

ARREST

De feiten

I — Feiten en procesverloop

Verzoeker was voorheen als ambtenaar in de rang A 2 bij de Commissie werkzaam. Na in 1959 in dienst te zijn getreden, werd hij in 1963 op het Directoraat-generaal IX — Personeelszaken en Algemeen beheer — tewerkgesteld. Van 1970 tot 1980 was hij directeur Algemene dienst en outillage. De Commissie besloot toen over te gaan tot verlaging van het aantal administratieve eenheden en daarbij drie der tot het Directoraat-generaal behorende directoraten, waaronder verzoekers directoraat C, door twee directoraten te vervangen. Hij werd bevorderd tot bijzonder raadadviseur en belast met de organisatie van stages binnen de diensten der Commissie, de organisatie van stages en bezoeken van nationale ambtenaren, de uitwisseling van ambtenaren en de betrekkingen met de Europese scholen. Een jaar later ging de Commissie tot een nieuwe indeling van diensten en taken over, in welk verband zij op 28 juli 1981 besloot de organisatie van stages naar het algemeen secretariaat en de uitwisseling van ambtenaren naar de afdeling „Loopbanen" over te brengen, terwijl er voor de betrekkingen met de Europese scholen een speciale afdeling werd gecreëerd.

Verzoeker werd er in een brief van de voorzitter d.d. 4 mei 1981 van in kennis gesteld dat zij voornemens was hem krachtens artikel 50 van zijn ambt te ontheffen. In het kader van de richtlijnen die op 26 maart 1980, op grondslag van de rapporten-Spierenburg en Ortoli [1] waren vastgesteld, stelde de Commissie zich voor over te gaan tot opheffing van een aantal posten van bijzonder raadadviseur. Uitgenodigd dienaangaande opmerkingen te maken, heeft verzoeker erop gewezen dat het van innerlijke tegenstrijdigheid scheen te getuigen dat men enerzijds, op grondslag van de rapporten-Spierenburg en Ortoli, de door hem bezette post had geschapen, anderzijds, op grondslag van dezelfde rapporten, tot opheffing ervan had besloten. Nochtans besloot de Commissie op 8 juli 1980 artikel 50 van het Statuut van de ambtenaren toe te passen. In het belang van de dienst werd verzoeker per 1 november 1981 van zijn ambt ontheven. Hij is niet op een andere post van zijn categorie en rang tewerkgesteld en in het genot gesteld van de voor zodanig geval voorziene rechten.

Verzoeker diende een klacht in krachtens aritkel 90, lid 2, van het Statuut, waarin hij nietigverklaring van het ontheffingsbesluit verzocht en, subsidiair, nietigverklaring van het besluit zijn sollicitatie naar de post van directeur Personeelszaken niet in aanmerking te nemen, en van het besluit waarbij die post is bezet.

Met een tweede klacht d.d. 27 oktober 1981 verzocht verzoeker om nietigverklaring van verweersters besluit zijn sollicitatie naar de post van directeur van het directoraat „Algemeen beheer" niet in

1 — Bull. EG 3-1980, punt 2.3.3; 14e Algemeen Verslag van de werkzaamheden der Commissie, nr. 29.

aanmerking te nemen, alsook van het besluit waarbij de post werd bezet.

Omdat deze klachten door de Commissie niet werden beantwoord, kon het ervoor worden gehouden dat de Commissie stilzwijgend afwijzend had beschikt, tegen welke afwijzing binnen een termijn van vier maanden, vanaf de dag van indiening der klachten, beroep in rechte kon worden ingesteld. Nadat er beroep was ingesteld, verwierp de Commissie bij besluit van 11 mei 1982 de klachten.

Verzoeker heeft het onderhavige beroep ingediend bij op 23 april 1982 ter griffie ingeschreven request. De schriftelijke behandeling heeft een normaal verloop gehad.

Op rapport van de rechter-rapporteur en de advocaat-generaal gehoord, heeft het Hof (Derde kamer) besloten zonder instructie tot de mondelinge behandeling over te gaan.

II — Conclusies van partijen

Verzoeker concludeert dat het den Hove behage:

A — Primair:

1. Het besluit van verweerster van 8 juli 1981 om verzoeker van zijn ambt te ontheffen, nietig te verklaren;

2. Het stilzwijgend genomen besluit tot afwijzing van de op 29 september 1981 tegen vorenbedoeld besluit ingediende klacht, nietig te verklaren;

B — Subsidiair

3. Het besluit van verweerster om verzoeker niet tewerk te stellen in een ander met zijn rang overeenkomend ambt van zijn categorie, nietig te verklaren;

4. De op 25 augustus, respectievelijk 4 november 1981 meegedeelde besluiten van verweerster om verzoekers kandidaatstelling voor de ambten van directeur Personeel (DG IX-A) en directeur Algemeen beheer (DG IX-B) niet te aanvaarden, en bijgevolg ook de besluiten waarbij in die ambten is voorzien, nietig te verklaren;

5. De stilzwijgend genomen besluiten tot afwijzing van de op 29 september, respectievelijk 27 oktober 1981 tegen vorenbedoelde besluiten ingediende klachten, nietig te verklaren;

6. Verweerster te verwijzen in de kosten van het geding.

De Commissie concludeert dat het den Hove behage:

— het beroep te verwerpen;

— kosten rechtens.

III — Middelen en argumenten van partijen

A — Het ontheffingsbesluit

Volgens verzoeker is het ontheffingsbesluit rechtens ongenoegzaam met redenen omkleed. De redengeving ervan is vervat in de navolgende bewoordingen: „De Commissie heeft in het kader van een algehele reorganisatie van haar diensten, besloten over te gaan tot opheffing van een aantal posten van bijzonder raadadviseur en wel onder meer van de post van de heer Angelini . . .". Deze redengeving is in volstrekt algemene bewoordingen vervat en noemt geen concrete feiten. Een op concrete feiten berustende precieze redengeving was te meer noodzakelijk vanwege het feit dat er een jaar tevoren reeds een reorganisatie van het Directoraat-generaal had plaatsgehad. Men had de redenen dienen te vermelden waarom een in juni 1980 in het dienstbelang nuttig geachte post, in juli

1981, wederom gezien het dienstbelang, kon worden ontbeerd. Een behoorlijk antwoord wordt ook niet gegeven wanneer de president der Commissie in zijn brief van 15 mei 1981 stelt dat „de omstandigheid dat uw Directoraat-generaal in het verleden reeds werd gereorganiseerd, geen afbreuk vermag te doen aan de discretionaire bevoegdheden waarover de Commissie beschikt wanneer zij heeft uit te maken welke maatregelen op de huidige dag voor de goede werking van haar diensten nodig zijn te achten." Ten onrechte wordt in het bestreden besluit gezegd dat de Commissie in haar brief van 24 juni 1981 betrokkene van de redenen van de beoogde maatregel in kennis had gesteld. In die brief wordt geen enkele precisering gegeven, terwijl verzoekers opmerkingen daarin onbeantwoord worden gelaten. Er staan slechts algemeenheden in. Verzoeker herinnert aan het arrest, door het Hof op 11 mei 1978 gewezen in de zaak 34/77 (Oslizlok, Jurispr., blz. 1099, r.o. 18).

Verzoeker verwijt verweersters voorts détournement de pouvoir. Het bestreden besluit is genomen in het kader van een algemene toepassing van artikel 50 van het Statuut, bedoeld om „plaats te maken". Een ontheffing krachtens artikel 50 van het statuut kan uitsluitend haar rechtvaardiging vinden in objectieve behoeften van de dienst dan wel in een op toetsing aan de behoeften berustende beoordeling van de individuele hoedanigheden der ambtenaren. Artikel 50 verlangt van geval tot geval een nauwgezet onderzoek en kan niet worden gebruikt voor een operatie die in de buurt komt van het Amerikaanse „spoil system", volgens hetwelk iedere presidentswisseling tot een va et vient van hoge ambtenaren leidt. En dit ware in strijd met de beginselen die in het Europese ambtenarenrecht met betrekking tot de systematische opbouw der loopbanen en de stabiliteit der ambten worden gehuldigd, ook al is de stabiliteit voor ambtenaren in de rangen A 1 en A 2 niet absoluut. Mochten objectieve dienstbelangen werkelijk om verzoekers ontheffing hebben gevraagd, dan had de Commissie zijn post kunnen opheffen en verzoeker op een van drie andere vacante posten (men zie hieronder, B) kunnen benoemen. Verzoeker heeft ook verklaard beschikbaar te zijn voor de post welke verweerster voornemens was ten behoeve van haar delegatie in Brazilië te creëren.

De Commissie verwijst naar de conclusie, door de advocaat-generaal J. P. Warner genomen in de zaak 34/77, *Oslizlok*, waarin is betoogd dat besluiten krachtens artikel 50 niet behoeven te worden gemotiveerd. In zijn uitspraak heeft het Hof gewezen op de ruime discretionaire bevoegdheden waarover de Commissie beschikt. Zij is verplicht de feiten zorgvuldig te onderzoeken en moet de ambtenaar vooraf in de gelegenheid stellen voor zijn belangen op te komen. Ook als behoeft een ontheffingsbesluit in formele zin niet met redenen te worden omkleed, betrokkene moet nochtans in kennis worden gesteld van de redenen welke de Commissie hebben bewogen hem van zijn ambt te ontheffen. Van die redenen blijkt uit de brieven van 4 mei en 24 juni 1981. Als de Commissie in het kader van een algemene reorganisatie van haar diensten tot de conclusie komt dat bepaalde posten van bijzonder raadadviseur eigenlijk niet langer aan een werkelijk dienstbelang beantwoorden, dan is zij gerechtigd ze, volgens de procedure van artikel 50 van het Statuut, op te heffen. Verzoeker wist hiervan en is ook in de gelegenheid gesteld zijn op-

merkingen te maken, en met name ook de argumenten aan te voeren welke zijns inziens vóór handhaving van zijn post van bijzonder raadadviseur pleitten. Zijn argumenten overtuigden de Commissie niet, zodat zij besloot bedoelde post te laten vervallen. De Commissie behoefde niet verder in details te treden en had met name niet te verklaren waarom zij meende dat verzoekers raadadviseurpost niet langer aan een werkelijk dienstbelang beantwoordde. Nog minder had zij verzoeker te verklaren waarom zij had besloten een aantal van zulke raadadviseursposten te handhaven.

Wordt er in juni 1980 een post gecreëerd, die in juli 1981 wordt opgeheven, dan is er van innerlijke tegenstrijdigheid geen sprake. Het creëren van een post van bijzonder raadadviseur bij de directeur-generaal aan wiens dienst verzoeker is verbonden, was een bijkomend gevolg — en niet de oorzaak — van de omzetting van drie in twee directoraten.

Omdat zij, in de lijn van de rapporten-Spierenburg en Ortoli, steeds op een optimale afstemming van behoeften en diensten bedacht was, heeft de Commissie op haar vergadering van 28 juli 1981 gemeend dat de directoraten A en B van DG IX aan herstructurering toe waren en dat de verantwoordelijkheid voor de stages binnen de diensten der Commissie en de stages en bezoeken van nationale ambtenaren, naar het algemeen secretariaat moesten worden overgebracht. De desbetreffende taken zouden goeddeels niet langer ressorteren onder de door verzoeker beklede post van bijzonder raadadviseur. Zij moest worden opgeheven. Blijkens het dossier heeft de Commissie de feiten zorvuldig onderzocht en van verzoekers opmerkingen kennis genomen.

De Commissie bepleit haar recht om in het dienstbelang tot een aantal individuele ontheffingsbesluiten over te gaan, zodra die ieder voor zich een regulier karakter dragen. Zij betwist niet dat die individuele maatregelen deels zijn genomen om de aanwerving van ambtenaren van Griekse nationaliteit mogelijk te maken; zij zouden echter ter verwezenlijking van de herstructurering waartoe de uitvoering van de rapporten-Spierenburg en Ortoli moest leiden, toch zijn genomen. Hier valt met name te denken aan het kritisch onderzoek naar bepaalde posten van bijzonder raadadviseur en de nieuwe koers die men, wat de tot het „management" te rekenen functies betreft, wilde inslaan. Met andere woorden, tot de onderscheiden individuele maatregelen zou het, in aanmerking genomen de objectieve behoeften van de dienst en/of de — aan die behoeften getoetste — individuele hoedanigheden der ambtenaren, in ieder geval zijn gekomen. De Commissie mocht verzoeker van zijn ambt van bijzonder raadadviseur ontheffen en, alvorens het te doen, behoefde zij betrokkene niet, bij wege van bevordering of overplaatsing, op een andere, vacante, post tewerk te stellen.

Verzoeker blijft er bij dat zijn tewerkstelling als bijzonder raadadviseur geschiedde ter uitvoering van de richtlijnen die in de rapporten-Spierenburg en Ortoli besloten lagen. Hij haalt een informatiebulletin van het Personeelscomité te Brussel aan, alsook een uittreksel uit de Personeelskoerier, waarin de door de Commissie krachtens artikel 50 van het Statuut genomen besluiten worden gewraakt.

Verzoeker stelt vast dat hij blijkens de schriftelijke uitlatingen van verweerster zelf bij besluit van 8 juli 1981 van zijn ambt is ontheven, dus voordat zijn post bij besluit van 28 juli 1981 was opgehe-

ven en zelfs nog vóór de 17 juli 1981 gedateerde mededeling van de ten deze verantwoordelijke commissaris O'Kennedy, betreffende de herstructurering van het directoraat-generaal, en ook vóór de opstelling van een 24 juli 1981 gedagtekend discussiestuk betreffende de herstructurering, dat ter bespreking op de agenda van de vergadering van de Commissie d.d. 28 juli 1981 werd geplaatst. De redengeving van het ontheffingsbesluit van 8 juli is op zijn minst onjuist, als daarin wordt gezegd dat de Commissie in het kader van een algemene reorganisatie van haar dienst, tot de opheffing van bepaalde posten had besloten.

De posita van eis: aan artikel 50 zou een algemene toepassing zijn gegeven om „plaats te maken"; er zouden als ontheffingen vermomde ontslagbesluiten zijn genomen; er zouden a priori, zonder bestudering van de concrete posities en voor de aanvang van de eigenlijke procedure, lijsten van slachtoffers zijn opgesteld, acht verzoeker bewezen.

In haar conclusie van dupliek ontkent de Commissie niet dat de ontheffingsmaatregelen bij bepaalde vertegenwoordigers van het personeel tot een gedrukte stemming hebben kunnen leiden. In casu staat evenwel niet het personeelsbeleid der Commissie ter discussie, maar de vraag naar de rechtmatigheid der bestreden maatregelen. Blijkens de brief die de president der Commissie op 4 mei 1981 tot verzoeker heeft gericht, was de Commissie voornemens over te gaan tot opheffing van een aantal posten van bijzonder raadadviseur, waaronder die van verzoeker. Dat voornemen werd hem in een brief van 24 juni 1981 bevestigd. Het besluit een aantal van zulke raadadviseursposten op te heffen, werd door de Commissie op 8 juli 1981 genomen. Dat besluit had tweeërlei effect: de opheffing van verzoekers' post en, dientengevolge de ontheffing van zijn ambt krachtens artikel 50 van het Statuut. In het door de Commissie op 28 juli 1981 genomen besluit ging het evenwel om iets anders, namelijk om de consequenties welke, voor de organisatie van de interne structuur van het directoraat-generaal, moesten worden verbonden aan een aantal besluiten die de Commissie in de voorgaande weken had genomen. Een van die besluiten was dat van 8 juli 1981 tot opheffing van de post van bijzonder raadadviseur.

De Commissie had besloten de door de commissaris voorgestelde nieuwe structuur per 1 augustus te realiseren, behalve wat betreft een aantal eerst op 1 november 1981 ingaande besluiten, onder meer het besluit betreffende de overbrenging van onder verantwoordelijkheid van de bijzonder raadadviseur verrichte taken. De laatstgenoemde datum was die waarop het besluit van 8 juli 1981, waarbij verzoeker van zijn ambt van bijzonder raadadviseur werd ontheven, inging. De vraag of het besluit tot opheffing van de post eerder of later werd genomen dan dat tot ontheffing van het ambt, is van volkomen bijkomstige aard. Het gaat er maar om of de opheffing van het ambt van bijzonder raadadviseur in het dienstbelang geschied is.

B — Het besluit verzoeker niet op een andere post tewerk te stellen

Verzoeker komt er tegen op dat men hem niet op een andere, met zijn rang overeenkomende post heeft tewerkgesteld en dat men hem niet heeft bevorderd tot adjunct-directeur-generaal van het DG IX, ofschoon hij voor tenminste een van die posten over de nodige bekwaamheid beschikte.

Verzoeker herinnert aan zijn diensttijd als hoofd van de afdeling „Aanwerving" (1963-1968), hoofd van de afdeling „Statuut en behandeling van geschillen" (1968-1970), directeur van het directo-

raat „Algemene dienst en outillage" (1970-1980) en tenslotte bijzonder raadadviseur (1980-1981). De post van directeur Algemeen Beheer (DG IX-B) is voortgekomen uit de fusie — in juni 1980 — van het vroegere directoraat B „Sociale voorzieningen, vorming en informatie" en het vroegere directoraat C „Algemene dienst en outillage", dat tot 1970 onder verzoekers leiding stond. De andere vacante post was die van directeur Personeelszaken. Verzoeker heeft de geschiktheid om die post te vervullen, maar naar zijn geschiktheid is geen onderzoek ingesteld, terwijl bovendien de besluiten waarbij zijn sollicitatie niet in aanmerking werd genomen, niet met redenen omkleed waren.

Op de post van directeur Personeelszaken is een ambtenaar in de rang A 3 door bevordering benoemd. Volgens verzoeker behoort een van zijn ambt ontheven ambtenaar in de rang A 2 bij een A 3-ambtenaar voor te gaan, als het gaat om de vervulling van een vacature waarvoor hij over de nodige bekwaamheid beschikt.

De Commissie heeft in strijd gehandeld met haar verplichting ambtshalve een onderzoek in te stellen naar de mogelijkheid verzoeker wederom tewerk te stellen. De Commissie had bij besluit van 15 april 1981 een post van adjunct-directeur-generaal op DG IX geschapen. Tot de taakstelling behoorde met name de behandeling van personeelsvragen en management-kwesties, waarvoor verzoeker over de nodige bekwaamheid beschikte.

De Commissie doet zeggen voor antwoord dat het in artikel 50, derde alinea, van het Statuut uitsluitend gaat om de tewerkstelling van een ambtenaar die zijn baan is kwijtgeraakt, in een tot zijn categorie of groep behorend ander ambt dat met zijn rang overeenkomt. Van tewerkstelling op een post van hogere rang, zoals die van adjunct-directeur-generaal van het DG IX, is geen sprake. Verzoeker heeft er trouwens niet naar gesolliciteerd en kon er dus ook niet naar worden bevorderd.

Als het erom gaat betrokkene wederom op een met zijn rang overeenkomende post tewerk te stellen, beschikt de Commissie over ruime discretionaire bevoegdheden. Het besluit der Commissie betrokkene niet wederom op een post van zijn rang tewerk te stellen, behoefde in formele zin niet met redenen te worden omkleed. De Commissie heeft voldaan aan haar verplichting betrokkene tevoren in de gelegenheid te stellen voor zijn rechten op te komen; hij is daartoe met name in de gelegenheid gesteld tijdens een onderhoud met zijn directeur-generaal, tijdens hetwelk hem op vijftien vacante A 2-posten is gewezen.

Wat de post van directeur Personeelszaken betreft: het Raadgevend Comité, dat de bekwaamheid en geschiktheid van kandidaten voor A 2/A 3 posten heeft te toetsen aan de eisen in de aankondigingen der vacatures gesteld, heeft aan Angelini's sollicitatie bijzondere aandacht besteed. Het heeft evenwel gemeend dat hij, afgezien van zijn persoonlijke kwalificaties en eigen verdiensten, niet beschikte over de nodige ervaring met het algemeen personeelsbeheer die in de aankondiging verlangd werd. Bij afsluiting van zijn werkzaamheden, kwam het Comité tot de slotsom dat met name de sollicitaties van (in alfabetische volgorde) de heren Piccarolo, Pratley en Valsesia in aanmerking dienden te worden genomen. In dit advies vond de Commissie aanleiding om, op voorstel van commis-

saris O'Kennedy, de heer Valsesia op bedoelde post te benoemen. De Commissie betwist dat verzoeker er recht op had om, met voorrang jegens een ambtenaar in de rang A 3, op de post te worden benoemd. Toen de Commissie besloot verzoeker niet op de post te benoemen omdat hij niet over de in de aankondiging verlangde ervaring met algemeen personeelsbeheer beschikte is zij gebleven binnen de grenzen van de ruime discretionaire bevoegdheden waarover zij ten deze beschikt. Wat betreft de andere post, die van directeur Algemeen beheer: na wederom bij voorrang voor verzoekers' sollicitatie te hebben onderzocht, het Raadgevend Comité gemeend dat niet was voldaan aan de voorwaarden die hadden moeten zijn vervuld, wilde het de Commissie aanbevelen tot zijn benoeming over te gaan. Aan het eind van zijn werkzaamheden, was het Comité tot de slotsom gekomen dat de sollicitaties van (in alfabetische volgorde) de heren Pratley en Reynier met name in aanmerking dienden te worden genomen.

Na een gedetailleerde bespreking van haar lid O'Kennedy te hebben aangehoord met betrekking tot de mate waarin de kandidaten, gezien de aard van de post en de verdiensten van iedere hunner, voor benoeming in aanmerking kwamen en na kennis te hebben genomen van de adviezen van de directeur-generaal Personeelszaken en Algemeen beheer en van het Raadgevend Comité voor benoemingen in de rangen A 2 en A 3, heeft de Commissie verstaan dat de voorwaarden voor benoeming van verzoeker niet waren vervuld en de heer Pratley benoemd. Het directoraat omvat, vergeleken met de administratieve eenheid die verzoeker van 1 april 1970 tot 31 juli 1980 onder zijn leiding had, opmerkelijk veel nieuwe taken. De nieuwe taken zijn die van de afdelingen „Administratieve en financiële rechten", „Ziekteverzekering en bouwleningen" en „Sociale voorzieningen"; op al die terreinen zou de gekozen kandidaat over ruime beroepservaring beschikken en ook over meer beroepservaring dan verzoeker.

Verzoeker doet zeggen voor dupliek dat hij op de twee grote domeinen van het Directoraat-generaal Personeel en administratie, beroepservaring heeft opgedaan. Hij begrijpt niet wat in de personeelssector onder „Algemeen beheer" is te verstaan. In de aankondiging der vacature is sprake van grondige kennis van het beleid en het personeelsbeheer. Als bijzonder raadadviseur was verzoeker belast met het geven van cursussen aan zeer hooggeplaatste ambtenaren van de Lid-Staten, waarbij hij de door de Commissie toegepaste praktijken en methoden van personeelsbeheer heeft toegelicht vanuit de ervaring, door hem op het Directoraat Personeelszaken in zeven jaren opgedaan.

De prioriteit van een ambtenaar in de rang A 2, wiens post werd opgeheven, moge niet expressis verbis in artikel 50, tweede alinea, zijn vastgelegd, zij vloeit uit de aard der zaak voort, in die zin dat zowel redenen van billijkheid als redenen, met de stabiliteit van het ambt verband houdende, tot erkenning ervan nopen.

Verzoeker wraakt het advies van het Raadgevend Comité voor benoemingen in de rangen A 2 en A 3, alsook het besluit, waarbij de Commissie de vacante post van directeur van het Directoraat Algemeen beheer heeft vervuld. Na te hebben gereleveerd dat de Commissie de taken van het oude directoraat, mét op-

merkelijk veel nieuwe taken, aan het nieuwe directoraat IX B had toevertrouwd, heeft het Comité vastgesteld dat de Commissie bij die herstructurering heeft gemeend Angelini niet met de leiding van de nieuwe eenheid te moeten belasten. De Commissie deelde mede dat zij ter gelegenheid van die herstructurering reeds had besloten Angelini daarvoor niet in aanmerking te brengen. Het is rechtens als een fout aan te merken dat het Raadgevend Comité zich in zijn advies over de vraag of verzoeker als gekwalificeerd is te beschouwen, niet uitspreekt op grond dat de beslissing reeds was gevallen, terwijl het besluit van de Commissie niet gemotiveerd zou zijn. Het op verzoekers' klacht gegeven antwoord, volgens hetwelk het besluit verzoekers' sollicitatie niet in aanmerking te nemen verband hield met het feit dat er, vergeleken met de oude administratieve eenheid, opmerkelijk veel nieuwe taken onder het directoraat ressorteren, is onjuist: verzoekers' sollicitatie is niet in aanmerking gekomen omdat reeds was besloten zijn sollicitatie niet te honoreren.

Wat betreft de post van adjunct-directeur-generaal: verweerster erkent dat verzoeker om buiten zijn wil gelegen redenen niet heeft gesolliciteerd: de aankondiging der vacature stond pas in de Personeelskoerier van 29 oktober 1981, die pas na 1 november 1981, toen verzoeker de dienst reeds had verlaten, kon worden verspreid. Verzoeker betwist dat het, in statutaire zin, om een bevordering ging: de post stond als A 2-post op de begroting, en verweerster was verplicht te onderzoeken of het mogelijk was verzoeker, door benoeming op die post, wederom tewerk te stellen.

In haar conclusie van dupliek beschrijft de Commissie de taakstelling van het nieuwe directoraat A „Personeelszaken" en verklaart zij welke procedure er, voor de benoeming van een nieuwe directeur Personeelszaken, is gevolgd. De benoemde ambtenaar, Valsesia, had sinds jaar en dag met bekwaamheid leiding gegeven aan de personeelszaken van het GCO te Ispra en het tot aanstelling bevoegd gezag heeft, gehoord het Raadgevend Comité, gemeend dat hij, om de post van directeur Personeelszaken te bezetten, over de grootste bekwaamheid beschikte.

De Commissie is van mening dat het ambtenarenrecht, zodra het aan bepaalde categorieën van ambtenaren een prioriteit wil zien toegekend, die prioriteit uitdrukkelijk vastgelegt, hetgeen in casu niet is geschied. Het argument van de stabiliteit van het ambt gaat niet op wanneer men te doen heeft met ambtenaren in de rangen A 1 en A 2, waarvoor het Statuut een bijzonder lot heeft weggelegd.

De Commissie beschrijft ook de beide fasen van de herstructurering van Directoraat B en de procedure welke bij de benoeming van de directeur werd gevolgd. Onder het nieuwe directoraat vallen, naast de oude taken, ook opmerkelijk veel nieuwe taken, te weten die welke aan de afdelingen „Administratieve en financiële rechten" en „Ziekteverzekering en bouwleningen" zijn toebedeeld. In de aankondiging van de vacature en in het feit dat zij het Directoraat-generaal Personeelszaken en administratie opdracht gaf tot plaatsing daarvan over te gaan, ligt besloten dat de Commissie, stilzwijgend maar ondubbelzinnig, had besloten verzoeker niet, door een benoeming op die post, wederom tewerk te stellen. Het Raadgevend Comité voor benoemingen in de rangen A 2 en

A 3 heeft hierop gewezen, en de Commissie heeft dit op haar vergadering van 21 oktober 1981 bevestigd.

De post van adjunct-directeur-generaal Personeelszaken en administratie is een A 1-post krachtens persoonlijke titel. Verzoeker kon er niet zo maar op worden benoemd; er moet een vergelijkend onderzoek worden uitgeschreven.

IV — Mondelinge behandeling

Partijen hebben de zaak ter terechtzitting van 18 maart 1983 bepleit.

De advocaat-generaal heeft op 30 juni 1983 zijn conclusie genomen.

In rechte

1 Bij op 23 april 1982 ter griffie van het Hof ingediend request heeft E. Angelini, voormalig ambtenaar in de rang A 2 van de Commissie van de Europese Gemeenschappen, beroep ingesteld ter bekoming van nietigverklaring van het besluit van de Commissie d.d. 8 juli 1981, waarbij hij van zijn ambt is ontheven, alsook van het besluit hem niet op een andere, met zijn rang overeenkomende, post van zijn categorie tewerk te stellen.

2 Verzoeker was van 1970 tot 1980 directeur Algemene dienst en outillage van het Directoraat-generaal IX Personeelszaken en Algemeen beheer. Na een reorganisatie van dat directoraat-generaal, werd het aantal directies verkleind en verzoeker zag zich, als bijzonder raadadviseur, belast met verschillende, niet onder de andere diensten ressorterende taken: stages en uitwisseling van ambtenaren, betrekkingen met de Europese scholen.

3 Een jaar nadien, op 28 juli 1981, ging de Commissie opnieuw tot reorganisatie van het Directoraat-generaal Personeelszaken en Algemeen beheer over, waarbij met name de organisatie van de stages onder het Algemeen secretariaat en de uitwisseling van ambtenaren onder de afdeling „Loopbanen" kwam te ressorteren. Voor de betrekkingen met de Europese scholen werd een speciale afdeling gecreëerd.

4 Bij brief d.d. 4 mei 1981 verwittigde de voorzitter der Commissie verzoeker van zijn voornemen te zijnen aanzien tot ontheffing van het ambt krachtens artikel 50 van het Statuut van de ambtenaren over te gaan. Gehoord verzoekers opmerkingen, heeft de Commissie hem op 8 juli 1981 per 1 november 1981 in het dienstbelang van zijn ambt ontheven. Verzoeker werd ook niet op een met zijn rang overeenkomende andere post van zijn categorie tewerkgesteld en in het genot gesteld van de voor zodanig geval voorziene rechten.

5 Tot staving van de gevorderde nietigverklaring betoogt Angelini dat het besluit ongenoegzaam met redenen omkleed was en voorts détournement de pouvoir inhield. De redengeving zou in te algemene termen zijn vervat en nergens concreet worden. Het ontheffingsbesluit zou zijn genomen in het kader van een algemene toepassing van artikel 50 van het Statuut, waarmede beoogd werd de vervanging van hoge ambtenaren bij mutatie van bepaalde leden der Commissie te vergemakkelijken, overeenkomstig het Amerikaanse „spoil system", waar iedere presidentswisseling een vervanging der hoge ambtenaren impliceert. Het onderhavige besluit zou zijn genomen op een tijdstip waarop de leden der Commissie hun mandaat juist verlengd c.q. gewijzigd hadden gezien.

6 Volgens het arrest, door het Hof op 11 mei 1978 gewezen in de zaak *Oslizlok* v *Commissie* (34/77, Jurispr. blz. 1099) beschikt de Commissie, wat de ontheffing van ambtenaren in de rangen A 1 en A 2 betreft, over ruime discretionaire bevoegdheden. Die bevoegdheden brengen mede dat er, zowel wat de objectieve behoeften van de dienst betreft als bij de beoordeling van de individuele hoedanigheden der betrokken ambtenaren, goeddeels vrijelijk kan worden beslist, doch dat anderzijds de feiten nauwgezet moeten worden onderzocht.

7 Het Hof vond ook termen aanwezig uit te spreken dat de instellingen bevoegd zijn de organisatie van hun diensten naar gelang van hun behoeften te regelen en te wijzigen.

8 In de redengeving welke in de brief van de Commissie van 4 mei 1980 en het gewraakte besluit besloten ligt, komen de richtlijnen ter sprake, die de Commissie op haar zitting van 26 maart 1980, met name op grondslag van de rapporten-Spierenburg en Ortoli, heeft vastgesteld. Volgens de Commissie zou het bij de reorganisatie met name om de hogere posten gaan en zouden er een aantal posten van bijzonder raadadviseur, waaronder de door verzoeker bezette post, moeten vervallen.

9 Blijkens de door de Commissie gepubliceerde stukken is het, na een door de Commissie in september 1978 gehouden bespreking, in januari 1979 gekomen tot de samenstelling van een commissie ter bestudering van de structuren en de werkwijze der Commissie, welke commissie uit vijf onafhankelijke personen bestond en werd voorgezeten door ambassadeur D. Spierenburg, voorheen vice-voorzitter van de Hoge Autoriteit van de EGKS en voormalig permanent vertegenwoordiger van Nederland. De Commissie bracht haar rapport uit op 24 september 1979. Er werd veel publiciteit aan gegeven en het werd in het Europees Parlement besproken. In deel drie van het rapport werden een aantal wijzigingen van het bestuursbeleid en van de administratieve organisatie der Commissie aanbevolen, met inbegrip van een verlaging van het aantal administratieve basiseenheden. Op een in oktober 1979 gehouden vergadering verklaarde de Commissie zich met die verlaging in beginsel akkoord. Na de vergadering werd er door de heer Jenkins, voorzitter der Commissie, een verklaring aan de pers verstrekt. De Commissie stelde voorts, onder voorzitterschap van de heer Ortoli, een werkgroep samen die in maart 1980 rapport uitbracht.

10 Uit een en ander blijkt dat de reorganisatie van de diensten der Commissie geruime tijd terdege is besproken en niet alleen maar met de benoeming van de nieuwe leden der Commissie in verband mag worden gebracht. Dat tamelijk veel hoge ambtenaren zich aldus — mèt verzoeker — van hun ambt zagen ontheven, houdt op zichzelf geen détournement de pouvoir in. Waar verzoeker zijn desbetreffende beweringen voor het overige in het geheel niet heeft gestaafd, moet de grief dat er détournement de pouvoir zou zijn begaan, worden verworpen.

11 Tenslotte zij opgemerkt dat verzoeker voor zijn belangen heeft kunnen opkomen, immers bij brief van 4 mei 1981 van de bedoelingen der Commissie was verwittigd. In die brief heeft de Commissie verklaard verzoekers post

niet langer nodig te achten. Die redengeving stelde verzoeker genoegzaam in staat het belang te bepleiten, dat voor de Commissie gemoeid kon zijn met de handhaving van een post van bijzonder raadadviseur — ter vervulling van de tot dan toe aan die post verbonden taken.

12 Het verzoek om nietigverklaring van het ontheffingsbesluit moet derhalve worden verworpen.

13 Verzoeker betoogt subsidiair dat hij, gezien zijn ervaring, op een andere post, en wel op die van directeur Personeelszaken dan wel op die van directeur Algemeen beheer, had moeten worden tewerkgesteld. Naar zijn geschiktheid voor die posten zou geen onderzoek zijn ingesteld, en de besluiten zijn sollicitatie niet in aanmerking te nemen, zouden niet met redenen omkleed zijn. Vervolgens zou een ambtenaar in de rang A 3 tot directeur Personeelszaken zijn benoemd. Verzoeker meent nu dat wie van een ambt in de rang A 2 wordt ontheven, bij een ambtenaar in de rang A 3 moet voorgaan, als het erom gaat hem wederom tewerk te stellen op een post waarvoor hij over de verlangde bekwaamheid beschikt. Verzoeker betoogt voorts dat hij tot adjunct-directeur-generaal op het Directoraat-generaal Personeelszaken en Algemeen beheer had moeten worden benoemd.

14 Er zij in zoverre op gewezen dat de Commissie, als het erom gaat ambtenaren wederom op een post van dezelfde rang tewerk te stellen, over ruime discretionaire bevoegdheden beschikt. Aan ambtenaren die door de Commissie van hun ambt worden ontheven, komt ten opzichte van andere in aanmerking komende ambtenaren, geen enkele voorrang toe. Zij moeten evenwel behoorlijk in staat worden gesteld voor hun belangen op te komen.

15 Blijkens het dossier is verzoeker de gelegenheid geboden zowel naar de post van directeur Personeelszaken als naar die van directeur Algemeen beheer te solliciteren. In beide gevallen is de Commissie tot een vergelijkend onderzoek betreffende de verschillende kandidaten overgegaan, waarna zij haar keus op een ander dan verzoeker bepaalde. Die besluiten zijn volgens de geldende statutaire regelen genomen.

16 Verzoekers subsidiaire vordering, strekkende tot nietigverklaring van het besluit hem niet op een andere post tewerk te stellen, moet derhalve worden verworpen.

Kosten

17 Volgens artikel 69, paragraaf 2, van het Reglement voor de procesvoering moet de in het ongelijk gestelde partij in de kosten worden verwezen.

18 Volgens artikel 70 van het Reglement voor de procesvoering blijven echter de kosten door de instellingen ter zake van beroepen van personeelsleden der Gemeenschappen gemaakt, te haren laste.

HET HOF VAN JUSTITIE (Derde kamer),

recht doende:

1. Verwerpt het beroep.

2. Verstaat dat elk van beide partijen de eigen kosten zal dragen.

Everling Mackenzie Stuart Galmot

Uitgesproken ter openbare terechtzitting te Luxemburg op 28 september 1983.

De griffier
voor deze

H. A. Rühl
Hoofdadministrateur

De president van de Derde kamer

U. Everling